

POŽAR U ROBNOJ KUĆI BILLA U OSIJEKU

Tekst: Boris Banjan, dipl.ing.

„**D**IMI se iz robnog centra BILLA „ bila je poruka koju sam primio od operativnog dežurnog koja je najavila požar u petom po redu robnom centru koji se dogodio posljednjih godina u Osijeku.

O načinu izlaska vatrogasaca JPVP Grada Osijeka ne bih htio puno govoriti jer je on rezultat dugogodišnjeg rada na organizaciji naše va-

trogasne postrojbe i dokazano je učinkovit.

Vatrogasci iz dežurne smjene vrlo brzo su ušli na glavni ulaz objekta provalivši kroz dvostruka staklena vrata, izvršili unutarnju navalu na požar nakon što su ga izvidanjem locirali te nakon dvadesetak minuta ga i ugasili. Prije toga izvršili su sve potrebne radnje isključenja energenata, označavanja puta kojim su se kroz dim kretali, koristeći fluorescentno orijentacijsko uže te svjetlosno-refleksni tlačni vod do požara. Prilikom navale koristili su termo kameru, a prema požaru kretali su se u grupama po troje. Radio veza s unutarnjim ekipama bila je ostvarena iako ne uvijek na zadovoljavajuć način. Vanjske ekipe izvršile su hidrofiranje navalnog vozila te osigurale banku zraka za punjenje boca za aparate za disanje. Prilikom gašenja požara unutarnjom navalom neprestano smo obilazili objekt ne bi li utvrdili granice širenja požara ili njegovo eventualno probijanje kroz ventilaciju. Plamen koji je u jednom trenutku izbio kroz limeni krov robnog centra zbunio nas je i doveo do pomisli da se požar probio i na taj dio objekta što nam je donijelo dodatnih tri sata pretraživanja prostora sve do ranih jutarnjih sati. Inače, požar je nastao 22. lipnja 2013. godine oko 00:40 sati, a za njega smo saznali od jednog prolaznika koji je vidio crni gusti dim koji je izlazio na sve otvore robne kuće. Prema nalazu očevidne ekipe Policijske uprave Osječko-baranjske utvrđeno je da je požar nastao na rashladnim vitrinama koje su bile naslonjene na potporni betonski stup unutar robne kuće, a njegov početak bio je na produžnom kablju koji se pregrijao zbog preopterećenosti. Kako su poleđine 4 rashladne vitrine bile izrađene od drveta, tako se plamen s produžnog kabla prenio na drvene poleđine i na električnu instalaciju koja je nadžbukno postavljena po vertikali betonskog stupa. Na stupu je bila i fiksirana plastična cijev koja je služila skupljanju i odvođenju oborinskih voda s krova robnog centra do kanalizacije. Kako je izgorjela i plastična cijev, plamen je izbio kroz otvor u krovu i pojavio se i na limenom krovu centra. Puno smo vremena izgubili u definiranju porijekla plamena na krovu, a u radu smo koristili i zglobnu platformu. Zbog loše prognoze u samom početku gašenja na požar smo pozvali i vatrogasce iz dobrovoljnih vatroga-

snih društava Grada Osijeka – DVD Osijek Gornji grad, Osijek Donji grad i DVD Retfala. Ti su nam kolege puno pomogli u pretraživanju robnog centra i prilikom obavljanja drugih zadaća. Pozvali smo i naše profesionalne vatrogasce od kuće koji su se odazvali u popriličnom broju.

Ono na što se želim osvrnuti je nekoliko činjenica. Prvo što primjećujem je uzrok nastanka požara u robnom centru. To je kvar na električnoj instalaciji koji je doveo do kratkog spoja. Zanimljivo je da je električna struja odnosno jedan od njenih efekata (kratki spoj) uzrokom požara na četiri robna centra. Tek je na robnom centru Lesnina u Osijeku uzrok požara bio vezan uz aktivnosti radnika na opremanju robnog centra. To nas dovodi do razmišljanja o načinu održavanja električnih instalacija te njihova korištenja od strane radnika robnih centara. Njihovo ponašanje u smislu poznavanja uzroka požara od neispravnih električnih instalacija sigurno ne zadovoljava. Moralo bi se nešto radikalnije poduzeti kod provjere njihovih znanja, ali i ponašanja koje dovodi do kvarova na instalacijama. Pregledi koje obavljaju ovlaštene tvrtke kao i nadzor koji obavlja inspektorat MUP-a, ali i nadzor vatrogasca, mora se više usmjeriti na otklanjanje ovih uzročnika požara.

Drugi problem koji se uočava je taj da su svi robni centri izuzetno dobro zaštićeni od provale i krađe, a to još više otežava ulazak i rad vatrogascima. Vatrogasce ne dočekuju na ulazima odgovorne osobe s ključevima za otvaranje vrata kao niti osobe koje nam mogu pomoći oko davanja važnih tehničkih informacija za brz i učinkovit nastup. Provaljivanje u robne centre težak je posao koji nam oduzima važne minute.

Ono što posebno zbunjuje kod ovog zadnjeg požara, a nije se dogodilo prvi put, je činjenica da je požar prvo uočio prolaznik, a dežurni zaštitar u operativnom centru zaštitarske tvrtke koja ima sjedište u Zagrebu tek nakon što su vatrogasci već započeli gašenje. Vatrodojavni sustav je bio nov, tek desetak dana u funkciji, po riječima odgovorne osobe robnog centra. Ovu činjenicu treba posebno ispitati i donijeti konstruktivne zaključke u cilju uklanjanja organizacijskih nedostataka.

Inače, ovaj robni centar od tehničkih sustava zaštite imao je vatrodojavni sustav i unutarnju hidrantsku mrežu. Objekt nije opremljen automatskim sustavom za gašenje požara, a nije izgrađen niti sustav za odvođenje dima i topline. Što se tiče ulaza u objekt, jedino što su vatrogasci u prvim minutama imali na raspolaganju, a to su i napravili - bilo je provaljivanje kroz glavna ulazna vrata.

Sve u svemu, još jedan dokaz efikasnosti vatrogasne službe Grada Osijeka, ali i upozorenje svima nama kojima je posao otklanjanje uzroka požara kao i provođenje nadzora nad provedenim mjerama zaštite od požara te edukacija zaposlenog osoblja robnih centara.